

Присвячена 100-річчю заснування церковного
приходу
с.Іванівка.

Матеріали зібрала і підготувала р.б. М.Хаєцька

ОБЕРЕГИ ДУХОВНОСТІ І СВЯТИНИ НАШОГО КРАЮ

Давні спогади односельчан-старожилів дають змогу оживити в наших душах образ рідного села. Ось історія с. Янівка, Село було невелике 140-150 дворів, до села прилягав хутір Мокре ~ 12 дворів. В селі не було церкви, школи, була тільки корчма, де торгували жидами, в них можна було купити гас, сіль, інші товари, також можна було обміняти товар на гроші. Жителі села задоеільняли свої духовні потреби в с. Пляшева в Свято-Михайлієській церкві, яка була збудована наприкінці 19 ст. у 1880-1900 рр. Цікаво, що до будівництва цієї церкви мав відношення сам цар Олександр III. За переказами, на прохання парафіян він дав шість гектарів будівельного лісу біля с Срібне, коли їхав через с Пляшеву в Почаїв до православних святинь Свято-Успенської Лаври. Ліс різали в грудні, щоб деревина була міцною. На той час, шлях який пролягав від Рудня-Лочаївської залізничної станції відкритої ще 1870 р. далі на Почаїв був людним. їхали кінями, або ішли пішки, тож битий шлях кишів від убогих і знатних прочан. В 1913 р. через село до Почаївської лаври їхав цар Микола II. Він проявив інтерес до церкви Архистратига Михаїла і подарував їй ікону Божої Матері, в дорогому оздобленому діамантами окладі (викрадена в 30-ті рр.). В 1914 р під час наступу австрійців, ними було збито купол церкви. Через рік її відремонтували. З 1984 по 1988 рік діяв музей. 1989 р. церква знову

набула свого духовного статусу, відновилися богослужіння. Так жителі с Янівка ходили на богослужіння в сусідні села - Пляшеву, Рудню, Пустоіванми, На Рудні була каплиця-церква для постояльців, які приїжджали до станції поїздом, відпочивали і далі добиралися до Почаєва. В с Пустоівання з 1760 р. була дерев'яна Миколаївська церква.

В 1912 р. община с Янівка вирішила збудувати свій храм. На той час деревина була дуже дорога, лісів поблизу не було, а селі Батьків на той час продавалась стара дерев'яна церква, ось і вирішили купити цю церкву. Своїми силами односельці розібрали і перевезли кінями деревину. Почали будівництво, з кожного двору збирали подушне, хто що міг дати. В тому ж році за кошти царської влади було побудовано школу. Будівництвом церкви займалися столярі - Мацюк Дмитро Гнатович, Мацюк Михайло Гнатович, Долюк Павло Якубович, Гусарук Яким, Гусарук Андрій, Крушняк Федір; різні роботи виконували - Янковський Данило, Мацюк Ілля, Долюк Сидір, Романюк Максим, Марценюки Микола та Василь, Романюк Якуб, Мацюк Петро Трифонович. Художні роботи виконували малярі-монахи з Почаєва. Церква була дуже гарно розмальована, ікони були писані на полотні, іконостас оздоблений вирізьбленими дерев'яними візерунками - згадують односельчани. Припускають що в ці роки закладено і територію цвинтаря, де й розпочали захоронення (пам'ятки є з 1919-1920 рр.). Церкву відкривали 1912 р. на свято Матері Божої Казанської 4 листопада -

Престольний Празник. В ці роки богослужіння проводили монахи з Почаївської лаври. В храм на той час було придбано всі необхідні атрибути: антимінс, чашу, дарохранительницю, плащаницю, Євангеліє, опус кальну ікону Почаївської Божої Матері, запрестольний хрест, які збереглися до наших днів. Постійного настоятеля парафія не мала, так як не було коштів на утримання. Служби проводились не регулярно. Приблизно в 1928-1937 рр, богослужіння проводив монах Сергій з Почаєва. Старостами в ці роки були Крушняк Федір, Олійник Карпо, Гусарук Олександр Якимович. Кілька років 1937-1942 парафію обслуговував священик Мацкеєич з Козина, старостою був Сиротинський Іван Васильович. В роки війни (1941-1945 рр.) був священик з Галичини на прізвище Хоменко, староста - Янковський Василь Данилович, касир - Мацюк Іван Ілліч. В 1946-1955 рр. - священики - Трохммович, Янцевич, Розумний, староста - Долюк Олександр Сидорович, касир - Марценюк Олександр. В 1956-1959 рр, богослужіння проводив священик з с. Пляшева. 1960 року церкву закрили, треби обслуговував священик с Ситно Швець І. Все церковне майно зберігалось в церкві під наглядом старости Долюка О.С. та касира Марценюка О.В. Храм мав архітектурно-історичну цінність. В 1961 р, видано наказ Червоноармійського райкому партії про знищення цінностей церкви або перевезення в інші храми. Звичайно селяни пам'ятають, як і від кого тоді в районі щось-таки залежало. Напередодні в жнивну пору, коли всі працювали в полі, районне начальство вирішило наступного дня руйнувати есе церковне

майно. Небайдужі люди, які про це дізналися, попередили вночі старосту Долюка О.С. Тоді односельці зібрались та винесли найнеобхідніші речі - дорогі реліквії: Євангеліє, Чашу, плащаницю, антимінс, напристольний хрест, ручний хрест, хоругви, ікону Почаївської Божої Матері (спускальиу), які і до сьогодні зберігаються в нашій церкві, завдяки жителям села, які зберегли святині - Долюку Олександровичу Сидоровичу і його сину Павлу. Зняли церковні дзвони: один великий і два менших і закопали на кладовищі (потім дзвони були передані священику с Ситне Ліщук Дмитру). Ось так вказівки влади виконували блюзніри і святотатці, щоб утвердити свою всевладність ще й безкарним руйнуванням церков. Були такі що покірно виконували накази, проявляли себе ентузіастами, щоб вислужитись перед владою та одержати вищу посаду керівника. Що ж як мовиться Бог їм суддя. Хочу тільки підкреслити: жителі села, в тому числі тодішні керівники, до цієї ганебної акції причетними не були. Церкву закрили в 1961 році, розвалили у 1979-1980 р.р. Сам храм почав руйнуватись, стала протікати покрівля. Тоді церкву розібрали і перевезли деревину до колгоспу на колгоспні потреби. Культурні речі зберігались, вірячи надіялись, що рано чи пізно храм відродиться. Так воно і сталося. В 1991 р було створено церковну общину - Казанської ікони Божої Матері. Виготовили архітектурний план будівлі храму. Обрали старостою Романюка І.М., касиром Мацюк Н.О. Будували церкву з нуля. Закладали перший камінь і освячували настоятель храму с Рудня, отець Степан Надбродний, благочинний Воєвода А, були

присутні голова колгоспу Крук І.В., голова сільської ради Френдзюк В.О. Всі односельці: старі і малі розібрали фундамент старого храму, і по камінчику, хто як міг перенесли і заклали фундамент нового храму. Не шкодували сил умілі майстри - Коник Василь, Кадишин Василь, Ільницький М., Мацюк Ф., Олійник І.С., Мацюк Михайло, Стрихарчук Сава, Гусарук Василь. Вивезенням цегли займався Росоловський Василь, Теердохліб Андрій. Безпосередньо приймали участь і жінки у всіх роботах. Найбільше потрудилися ~ Романюк А., Токмина Г., Росоловська А. Трудова заповзятливість селян викликала подив, адже парафія складалась з віруючих одного села ~ 140 дворів « 520 жителів, та люди здолали всі проблеми, бо потреба духовності виявилась величезним мобілізуючим фактором. Посильну допомогу надавало правління колгоспу: виділявся транспорт, проводились зварювальні та інші роботи.

В 1993 році протягом літа в храмі проводились опоряджувальні роботи та покраска. Селяни чим могли прикрашали храм: іконами, рушниками та готувались до освячення. Досі згадують парафіяни в яке свято вилилось відкриття церкви - 18 листопада 1993 р. Архієпископ Рівненський та Острозький Анатолій, благочинний Воєвода спільно з настоятелем Петром Сокотом та священиками сусідніх парафій провів чин освячення престолу і самої церкви. Взяв участь у літургії і молебні з хресним ходом. Під час богослужіння співав хор церкви с Крижі, Тернопільської області. День був морозний і сонячний, здавалося сама природа старалася додати

торжеству неповторності, щоб залишилося воно в пам'яті на довгі літа. Іконостас виготовляв і писав ікони художник Король Борис протягом 2-х років. Зовнішні ікони на стінах церкви викладено художником Богданом з Радивилова. 3 грудня 1994 р. богослужіння почали проводити постійно, настоятелем храму став протоієрей Дубинецький С.П., касир Мацюк Н., староста Романюк І., з 1996 р. касир Хаєцька М.М., в 1997 р., було проведено ремонт храму; покраска храму, оздоблення та позолочення іконостасу - художниками з Корця. 3 вересня 2002 р. - касир Романюк Г. За ініціативи Твердохліб ІХ, було зібрано кошти з парафіян на придбання дзвонів, які в січні 2005 р., були придбані в м. Нововолинську. 3 серпня 2008 р. богослужіння проводить протоієрей Сокот П.І. Завдяки клопотанням депутата сільської ради Поповича В. 2010 р, в церкву було підключено природній газ. 3 квітня 2011 р., староста Долук В.П., помічник Сиротинський С. Храм постійно оновлюється, прикрашається силами парафіян. Якщо Церква Православна заснована Христом, то вона була і буде нездоланою, бо Господь сказав на всі земні віки; «Збудую Церкву Мою і ворота пекла не подолають її». І так церква Казанської ікони Божої матері стала дійсно тим місцем, де кожна людина може знайти спокій для душі, Отже літопис продовжується .... Хто завтра впише свої імена в літопис храму - покаже час, Тож доцільно мати на увазі те, що з кожним новим фактом, що проливає світло на минувшину села, ми точніше можемо уявити його уклад життя в певну епоху, співвіднести його з історією краю.

Пасха 1998 рік.

Пасхальний Хресний хід, 1998 рік

